

**LYSEKILS
KOMMUN**

Strategi
Program
Plan
Policy
>> Riktlinjer
Regler

Lysekils kommuns

Riktlinjer för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

Fastställt av:	Kommunfullmäktige
Datum:	2018-05-17, § 75
För revidering ansvarar:	Kommunstyrelsen
För ev. uppföljning och tidplan för denna ansvarar:	Kommunstyrelsen
Dokumentet gäller för:	Alla nämnder och förvaltningar
Dokumentet gäller till och med:	2022-12-31
Dokumentansvarig:	Avdelningschef för hållbarutveckling
Dnr:	LKS 2018-000236

Riktlinjer för Lysekils kommuns trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

NÅGRA VIKTIGA BEGREPP	4
INLEDNING	5
SYFTE	5
ANSVAR OCH ROLLER I ARBETET	5
KOMMUNFULLMÄKTIGE.....	5
KOMMUNSTYRELSEN	5
NÄMNDERNA	5
FÖRVALTNINGARNA.....	6
TRYGGHETSGRUPPEN.....	6
ARBETSMODELL	6
FRAMTAGANDE AV LÄGESBILD	6
<i>Effektiv Samordning för trygghet, EST</i>	6
<i>Gemensam kartläggning</i>	7
PLANERA, IMPLEMENTERA OCH GENOMFÖRA.....	7
UPPFÖLJNING.....	7
KOMMUNIKATION	7

Några viktiga begrepp

BRÅ – står för brottsförebyggande rådet som är en nationell myndighet med uppdrag att verka för att brottsligheten minskar och tryggheten i samhället ökar. Myndigheten gör detta genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott. Det finns i vissa kommuner lokala brottsförebyggande råd. I Lysekils kommun ersätts det lokala brottsförebyggande rådet av den struktur och arbetsgång som beskrivs i detta dokument där ansvarsfördelning i de trygghetsskapande- och brottsförebyggande frågorna tydliggörs.

Trygghet - innebär att känna tillit till sina medmänniskor och att känna säkerhet. För att känna sig trygg krävs även en avsaknad av rädsla, oro och risk. Motsatsen till trygghet är otrygghet. Oro och rädsla för brott är en del av otrygghet.

Brottsförebyggande arbete - eller brottsprevention, syftar till att minska, begränsa eller eliminera brottslighet och dess skadeverkningar. Det brottsförebyggande arbetet delas vanligen in i två delar: social respektive situationell brottsprevention. Den första syftar till att på längre sikt påverka de förhållanden som påverkar brottsbenägenhet medan den senare riktar in sig på att försvåra tillfällena för kriminalitet i de situationer där brott kan uppstå, samt att motverka bortförklaringar (neutralisering) av den egna kriminella handlingen.

Samverkansöverenskommelse - skrivs vart annat år mellan Lysekils kommun och Polisen och anger ramar för samverkan samt det förhållningssätt som ska genomsyra samarbetet parterna emellan.

Åtgärdsplan – är ett komplement till samverkansöverenskommelsen. Åtgärdsplanen beskriver vilka insatser, utöver medborgarlöftet, som kommunen och polisen gemensamt ska arbeta med.

Medborgarlöfte - är en del av Polismyndighetens styrmodell och ett sätt för polisen att komma närmare medborgaren. Arbetsmetoden bygger främst på momenten medarbetardialog, medborgardialog och kommunikation av medborgarlöften. Ett medborgarlöfte är ett arbete eller åtgärd som kommunen och/eller polisen åtar sig att göra och som ska kommuniceras med medborgarna.

Utanförskap - Forskare menar att frågan om vad som är innanför- och utanförskap är komplex och kan ses från flera olika perspektiv. Den kanske mest vanligaste innebörden är ett socialt utanförskap. Något förenklat kan socialt utanförskap förklaras som ett utvidgat fattigdomsbegrepp, där hänsyn tas till bristande resurser inom en rad livsområden. Vid sidan av utestängning från arbete och konsumtion kan socialt utanförskap till exempel innebära brister i boendemiljö, utbildning och hälsa, brister i politiska resurser och sociala relationer, samt utsatthet för våld. Forskare menar dock att om vi förenklar frågan för mycket, riskerar också lösningarna bli förenklade och därmed inte fungera.

Social oro - är ett relativt nytt begrepp för ett fenomen som under senare åren drabbat socioekonomiskt utsatta områden runt om i Europa. I dessa områden pågår en normaliseringsprocess mot kriminella attityder där allt fler ungdomar avskärmar sig från det etablerade samhället och bildar subkulturer med egna värderingar, normer och lagar.

Inledning

En grundläggande förutsättning för att öka tryggheten och minska brottsligheten är att arbetet bedrivs kunskapsbaserat och följs upp kontinuerligt. En avgörande framgångsfaktor är att det bedrivs i samverkan mellan Polismyndigheten och andra berörda aktörer.

Riktlinjerna tydliggör därför hur samverkansarbetet ska bedrivas och följas upp samt vilka metoder som övergripande används för att arbeta strukturerat, systematiskt och kunskapsbaserat med målsättningen att öka tryggheten i det offentliga rummet.

Riktlinjerna ersätter den tidigare samverkansformen som det lokala brottsförebyggande rådet hade.

Utgångspunkten för riktlinjerna är regeringens nationella brottsförebyggande program ”Tillsammans mot brott” (Regeringens skrivelse 2016/17:126) samt Handboken ”Effektiv samordning för trygghet” (Örebro universitet, Örebro kommun, Örebro Bostäder AB samt lokalpolisområde Örebro, 2016).

Syfte

Syftet med riktlinjer för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete är att beskriva hur arbetet ska ledas, organiseras, bedrivas och följas upp.

Ansvar och roller i arbetet

En tydlig och trygg organisation och struktur skapar förutsättningar för en god samverkan och samarbete. Arbetet med det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet följs övergripande upp av kommunstyrelseförvaltningen och avdelningen för hållbar utveckling.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige ansvarar för att besluta om samverkansöverenskommelse mellan Lysekils kommun och Polisen.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar övergripande för det trygghets- och brottsförebyggande arbetet och att arbetet följs upp i enlighet med styr- och ledningsmodellen.

Vidare ansvarar kommunstyrelsen i samråd med förvaltningschef för samhällsbyggnadsförvaltningens insatser i trygghets- och brottsförebyggande arbetet. Detta ansvar för kommunstyrelsen gäller fram till att samhällsbyggnadsnämnden bildas 2019.

Nämnderna

Socialnämnden ansvarar i samråd med förvaltningschef för socialförvaltningens insatser i trygghets- och brottsförebyggande arbetet.

Utbildningsnämnden ansvarar i samråd med förvaltningschef för utbildningsförvaltningens insatser i trygghets- och brottsförebyggande arbetet.

Förvaltningarna

Kommundirektörens ledningsgrupp (KLG) ansvarar primärt för att fördela de åtgärdsförslag som trygghetsgruppen lyfter samt att åtgärderna integreras i förvaltningar och verksamheter. Cheferna i KLG ansvarar också för att informera om lägesbilden till berörda nämnder och adjungerar vid behov berörda tjänstepersoner.

Utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har ansvar för genomförandet av de åtgärder som fördelas i KLG.

Kommunstyrelseförvaltningen har ett särskilt ansvar för intern och extern säkerhet och ger aktivt stöd i krisberedskap och i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Vidare ansvarar kommunstyrelseförvaltningen för att leda, samordna och stödja kommunens verksamheter i arbetet med att genomföra kommunfullmäktiges vision och mål utifrån ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbarhetsperspektiv.

Trygghetsgruppen

I trygghetsgruppen medverkar säkerhetssamordnare, folkhälsostrateg samt samverkansparter från polismyndigheten. Utöver dessa kan gruppen adjungera nyckelpersoner.

Trygghetsgruppens primära uppdrag är att vara en stödfunktion för Lysekils kommuns brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete genom framtagande av lägesbild och förslag på åtgärder som presenteras i kommundirektörens ledningsgrupp (KLG). Gruppen är vidare polismyndighetens samverkanspart i det gemensamma arbetet att ta fram förslag till medborgarlöften.

Gruppen arbetar även för att främja kompetensutveckling externt, till exempelvis allmänhet och föreningar, och internt till verksamheter. Medlemmarna i gruppen kan bidra med processtöd och metodstöd till ansvariga.

Arbetsmodell

Det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet sker kunskapsbaserat och systematiskt, både på kort och på lång sikt. Det löpande och mer kortsiktiga arbetet utgår från metoden Effektiv Samordning för trygghet, EST. Det långsiktiga systematiska arbetet utgår ifrån samverkansöverenskommelse, medborgarlöfte och åtgärdsplan och implementeras i Lysekils kommuns styr- och ledningsmodell. Syftet med detta är att fokusera på utveckling och kvalitetssäkring av arbetet i nära samarbete med polisen.

Framtagande av lägesbild

Effektiv Samordning för trygghet, EST

Effektiv Samordning för Trygghet (EST) är en arbetsmetod som används som en del i det kunskapsbaserade trygghetsskapande arbetet på lokal nivå. EST används på kommunens totala problembild, med kontinuerliga insatser och uppföljning.

Varje månad görs en informationsinsamling/ inventering av den totala problembilden i kommunen för att snabbt kunna sätta in insatser mot de problem som uppstår kortsiktigt.

Varje kvartal analyseras vilka områden som är i störst behov av insatser samt vilka områden man har störst möjlighet att påverka problembilden i. Tre områden

prioriteras primärt och det är i dessa områden man fokuserar insatserna under kommande kvartal. Vid social oro kan frekvensen tillfälligt öka.

På årsbasis görs en detaljerad analys och uppföljning där man närmare studerar vilka insatser under året som har samband med positiva utfall. Detta dokumenteras och återkopplas till verksamheterna.

Effektiv samordning för trygghet inriktas mot *situationellt trygghetsskapande arbete* och bör användas *som ett komplement* till det övriga långsiktiga arbete som bedrivs hos kommun, polis och andra aktörer. Målet med metoden är att minska och förebygga otrygghet genom tidiga insatser när problem uppstår eller är på väg att kunna hända.

Gemensam kartläggning

Vid sidan av EST gör också kommunen och polisen en årlig bredare kartläggning och analys av problembilden i kommunen. Denna ska ligga till grund för framtagande av samverkansöverenskommelse, medborgarlöfte och åtgärdsplan. I kartläggningen används den kunskap som EST gett under året men också statistik, enkätunderlag och material som inhämtats vid bland annat medborgardialog. Kartläggning, analys och förslag till prioriteringar görs av trygghetsgruppen och presenteras i kommundirektörens ledningsgrupp.

Planera, implementera och genomföra

Utifrån de prioriterade områden som tagits fram gör trygghetsgruppen en samlad åtgärdsplan för kommande års utvecklingsarbete. Det är av stor vikt att planen går hand i hand med kommunens övriga arbete så att den även ingår i ordinarie styr och ledningssystem, vilket säkerställs genom att kommundirektörens ledningsgrupp beslutar om förslag till prioriteringar och åtgärder. Berörda tjänstepersoner i trygghetsgruppen kan bidra med metod- och processtöd. Utifrån planen genomförs de planerade insatserna i ordinarie verksamheter. Arbetet följs regelbundet upp via styr- och ledningssystemet. Trygghetsgruppen stöttar i de aktiviteter som bestämts utifrån åtgärdsplanen.

Uppföljning

Kvartalsvis presenteras lägesbilden i kommundirektörens ledningsgrupp (KLG). Varannan månad presenteras lägesbilden av trygghetsgruppen i kommunstyrelsens ledningsgrupp (KSLU), vid social oro kan frekvensen tillfälligt öka.

Årlig uppföljning görs i enlighet med styr- och ledningssystemet. Resultat och erfarenheter tas till vara i kommande års kartläggning och analys.

Kommunikation

Det är avgörande att Lysekils kommun har en god kommunikation både internt och externt gällande trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Löpande sker kommunikationen i första hand med hjälp av EST-metoden. Utöver detta ska en kommunikationsplan finnas som stöd för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

Postadress: **453 80 LYSEKIL**
Tel: **0523-61 30 00**
Webbplats: **lysekil.se**

Besöksadress **Stadshuset, Kungsgatan 44**
E-post registrator@lysekil.se

Tänk på miljön innan du skriver ut